

אמר עזמות

אין גלגל-דבר, שאין לו שעה ובעש"ס העבר הניעה שעתו של "הסמוקינג הלבו" שלי, שהיה מונח בארון בשנה שלמה ונתקיים בו הפסוק "אחרי בלתי היתה לי עדנה" בשעה שהוצאתי לכבוד קבלת הפנים של הנציב ביופא דינוסיוא של מלכות.

במים ואת כל הנויים למיניהם, והכל עושה רושם של "שמחה" ערבית מתובלת בקצת "מלח ופלפל" אנגלים... גם התזמורת הצבאית, היתה לבושה בלבוש לבנים כמו בהודו, עד שחשבו שהוכאו לכאן מבומבוי לכבוד היום.

לא נסעתי במכונית של "הנה" ולא בטקסי של "קדימה", כדרך הגדולים שלנו, מחמת שהנציב הוא שכני הקרוב לתלפיות, וגם לא הלכתי בדרך המלך שהיתה מלאה מכוניות, אלא עשיתי כפנדריא דרך ה"קמפ" ומשש הפועלות" אשר כשדה, ובין רגע באתי למחוז הפצי.

ואחב" — למה אחד? היה מספרם הפעם מרובה מהשנה שעברה. ערכתי לי רשימה ולא הספיק לי הנייר, ואם אבוא לערך אותה כאן לפי ניכס, לא יספיק לי כל ה"עזמות" והגליון. וכל כך למה? — אולי מפני שאישתקד היתה החגיגה בשבת קדש והשתא בערב שבת, ומחמת שרצתה הממשלה שיבואו שני הרבנים הראשיים לחגיגה לפני קבלת שבת מלכתא עשתה מעשה רב ונתנה למכוניותיהם מקום מיוחד כדי שיהיו רא-שונים בבואם וראשונים בצאתם, וכל זאת הודות למייגור וויינרייט שהוא "משכמו ומעלה" בסבי-לנותו הדתית וביחוד למנהגי ישראל.

הערכים — הן צופים יהודים הם בכל יראה ובכל ימצא בחגיגות המלך מפני שאינם "אוהבים, כי-דוע, לשרת" — הוצאתי משולי מעילי את תרבושי האדום וחבשתיו לראשי, ומיד הרימו הצופים את מקלותיהם ועמדו לפני קוממיות דרך כבוד, ואני עברתי ביניהם בצעדי און ישר לתוך הארמון.

בראש וראשונה היה, כמובן, — אוסישקין, שסבב והלך באולם מאיש לאיש ומאשה לאשה, ונדמה היה לנו עפ"י ה"כונזור" שלו שהוא הוא הנציב. ואמנם, משנהו של ברלסינה הידוע לנו משכבר הימים, שוחח עמו יותר מרבע שעה, בודאי מתוך אותה הטעות..

חזות הכל ראיתי לפני הפעם בהיכל הנציב, מעין קאליאודוסקופ שבו נשקפה "כל ירושלים" של מעלה בגוניה ובשלל צבעיה.

גם הרב ברלין — לא אדע מדוע? — לא יכול למצוא לו הפעם מקום מנוחה ואץ רץ מפנה לפנה עשה שבע הקפות באולם כמו בשמחת תורה

את הנשיבים, יפה ראיתי את החוסיינים, את הנשיבים, את עשרת הש-

כחינת "אתה הראית"... מילא, מים לגרוי, הרי חוסה היא בידה מכל השנים, שהוא כאן כמו שאומרים "ובצלחתה". ומצוינה ביחוד היתה השפופרת (צילינדר) הארוכה על ראשו החקלאי של אסף גרובסקי. וראו זה מענין: הפעם רכז השפופרות כלומר הצילינדרים בקרב היהודים וביחוד בין השופטים, בשעה שהאנגלים הטוהרים באו בכוכבי לבד (Feutre) פשוט לראשיהם...

מובן מאליו, שהמיסים שלנו תפשו מקום בראש, והמחזה הכי דראמטי היה בשעה שנפגשו פתאום אוסישקין, ילין ובון אבי עם המופתי, שעשה להם "סאלאם עלייק" גדול והחווה להם קידה ועמוקה, והם "כורעים ומש-תחווים", כדרך המזרח, בתשומת יד על הלב, על המצה ועד לרגלים, כחינת פגישתם של יעקב ועשו בשעתה..

ר"ש קוימא הוא נע ונד מקבוצה לקבוצה להראות לי יש לו עוד יד ושם ולא פסו אמונים באנדרה המושלמית הנוצרית. סוף דיוונים — לא הריביוניסטי שלנו! — היה לבוש בגדי צבא של "גפוליון השני" לפני לכתו לחודש הבא לס"ט הילינה הרחוקה באי היס.

גם קאסר יודינו — הכרת פניו ענתה בו כי מתגעגע הוא אל דורו סטורם. שני הרבנים הגדולים, פאר ישראל, והדרו, דוהירו בקדושתם בשבתם יחד על הנזומטרא. ליד מבוא הנציב למען ראות והראות במחזה והעיקר — כדי שיוכלו למהר בצאתם לפני חשבת, כדרך

שאני עושה באספות הגדולות ויושב על יד הדלת להחמק ראשונה. אומרים, כי שתי מכוניותיהם הלכו זו בצד זו ולא חלילה זו אחר זו, לשווי המשקל...

ואולם, מתוך הדומיניקנים הלכנים, להבריל, הנוהגים תמיד לאספית ולמסכות הגדולות נוון מיוחד ומכריק, חסר היה האחד האבדו-רם, אשר כפי שמתלחשים עליו הוצא מהאמונה הקתולית ונכנס כמורה ומדריך להקולג-פראנס.. אבל, ידידנו היימסון לא היה חסר ומפומי היה, כמובן, בחוגי בני דורנו, כדי לתנוצק לפניהם, כנראה, על שני אלים הסרי-טופיקאטים שניתנו לציונים שלא ברעתו...

ואחרון אחרון חביב — הנציב בעצמו, שהוא לא עליכם, רווק ושרוי בלא אשה, כידוע, והלך כנפו לקבל את פני האורחים בסבר פנים יפות, כי כ"סמיל" ומי בלחיצת יד פשוטה ומי בקול תרועה ושמחה, הכל לפי ערכו ומדת חשיבותו שם על החר... הנציב היה לבוש תלבושת אפורה וצילינדר אפור לראשו, ורק אז נתברר לי מדוע חשבו את אוסישקין כלבשוו השחור לנציב.

— "האללו! מיסטר עזמות!" (ההדגשה מלרע על ה"ות") לרא הנציב בתביכותו — "הא דו-יו-דו?" ועניתי לו אף אני בחביבות ובלשונו: — "טאנס, סיר!" (תודה ה. ט.) הכל היה טוב ומצוין לו, רק היו לנו בירושלים.. ואגב דיבורי רמותי לו על הראים, שעמד לי רחוק מאתנו בתוך כנופיתו ושוחח ברצינות גדולה על ענינים פוליטיים העומדים ברומו של עלמנו

כאן... וגם "עולם הזה" לא חסר הפעם, כלומר — המספרים כי חבר בונדאים צעירים מרוסיה רצו להעביר ספרות אסורה משלהם מעבר לגבול אבל חששו פן יכירו בהם שופרי הנבול, בפניהם הרזים ובמלבושיהם הפשוטים וחפשו בכליהם ומצאו את ה"סחורה" האסורה והיתה אחריתם עדי-אובד החליטו איפוא הבונדאים למצא בוד-נגי, שיקבל עליו את הטורח להעביר את הספרות החשאית בגנבה, מבלי שיפיל עליו חשד כל שהוא.

ואולם, מהיכן ימצא להם בורגני שכזה, שיקבל עליו אחריות הבונדאים בזמן ההוא? כסובן, ש-פשו, יגעו ולא מצאו, עד שנמצא אחד מהם, בחור בעל לבב ושאר דוח, שהתנדב להביא קרבן וליהפך לבודגני, כי מה לא עושים בשביל האידיאל?

מה עשו? הושיבו את הבחור דנו באכסניה עשירה והאכילו אותו מעדנים, פסמוהו אוזים ובר אוזים והשקוהו יינות משובחים, במשך חודש ימים, עד שהבחור הססכן העגיל והשמין והפך לכורגני אמתי. אחר הלבישוהו מחלצות חדשות ורג מלוח, כדרך הכורגנים, וה"קרבן" הזה העביר את ה"סחורה" שלהם בהצלחה.

"קרבנות" כאלה מביאים גם נשיאנו ומנהיגינו בשביל המולדת שלנו, כפי שהסביר לנו נשיאנו מוצפין מעל במת "אדיסון". אמנם ידענו כי הבאת קרבנות היא מדה נעלה ונשגבה אצלנו, אבל לכל יש גבול, אדוני הנשיא. הניעה השעה, שאתה וחבריך תחדלו מל-הביא קרבנות מיהים כאלה לטובת (הסוף בעמוד 1)

באם סבורים אתם, רבותי, שאספר לכם בפ-דוטרוט כדרכי את כל פרשת החג של "חבת ציון" והיוכל, שנערכו בשבוע זה ב"אדיסון" — אינכם אלא טועים! וגם לא אמסר לכם את נאומי חצי הריביוניסטי של נשיא הועד הפועל, כי אם אנע רק בקצחה, כלומר בענין "הקרבנות", שהוא וחבריו מביאים על מזבח המולדת שם בפריו, בכר-ליון ובלונדון.